



תמונת מצב עולמית עגומה:

תאונות עבודה ומחלות מקצוע - בסימן עלייה

8,000 בני אדם נהרגים מדי יום ברחבי העולם כתוצאה מתאונות עבודה ומחלות מקצוע • כנס בטיחות עולמי מציג תוכניות מרחיקות לכת למיגור התופעה, ובראשן טרנספורמציה דיגיטלית

מאת ד"ר סמי סעדי

מנהל מחוז צפון במוסד לבריאות ולגיהות

וניתן להתאים אותו לסדרי העדיפויות הבטיחותיים, הבריאותיים או הרווחתיים למניעה בכל הקשר נתון. הודות לגמישות זו, Vision Zero הוא חזון בר-השגה ויכול להיות מועיל לכל מקום עבודה, ארגון או תעשייה בכל אזורי העולם.

כללי זהב למניעת תאונות
לחזון אפס תאונות יש 7 כללי זהב:

1. קח מנהיגות - תפגין מחויבות
2. זהה סכנות - שלוט בסיכונים
3. הגדר מטרות - פתח תוכניות
4. הבטח מערכת בטוחה ובריאה - היה מאורגן היטב
5. להבטיח בטיחות ובריאות במכונות, בציוד ובמקומות עבודה
6. שפר כישורים - פתח כשירות
7. השקע באנשים - הנע עובדים על ידי שיתופם

ניתן להוריד מדריך להטמעת חזון אפס תאונות בקישור הבא:
<https://aaa.public.lu/dam-assets/fr/>

סיבות. על ידי בניית תרבות מניעה חזקה ניתן לבטל סיבות אלה ולמנוע תאונות עבודה ומחלות מקצוע. תנאי עבודה בטוחים ובריאים הם לא רק חובה חוקית ומוסרית, הם גם משתלמים כלכלית. מחקר בין-לאומי בנושא החזר ההשקעות במניעה מעלה, כי כל דולר שהושקע בבטיחות ובבריאות מייצר יתרון פוטנציאלי של יותר משני דולר בהשפעות כלכליות חיוביות. תנאי עבודה בריאים תורמים לעסקים בריאים.

"חזון אפס" (Vision Zero) הוא גישה טרנספורמטיבית למניעה, המשלבת שלושה ממדים של בטיחות, בריאות ורווחה בכל רמות העבודה. החזון של אפס תאונות עבודה, שהושק בקונגרס הבטיחות העולמי בסינגפור, בשנת 2017, מקודם בעולם בקרב אנשי מקצוע בתחום הבטיחות והבריאות התעסוקתית, בארגונים ובחברות. מה שהתחיל כקמפיין, הפך בהדרגה לאסטרטגיה לשיפור ביצועי המניעה בכל הרמות.

רעיון ה-Vision Zero של ISSA גמיש

כנס הבטיחות העולמי, שהתקיים בקנדה בחודש ספטמבר, הוצגה תמונת מצב עגומה מאוד בכל הנוגע לתאונות עבודה ומחלות מקצוע ברחבי העולם. מספר מקרי המוות במגמת עלייה. מ-2.32 מיליון מקרי מוות בשנת 2014, בעקבות תאונות עבודה ומחלות מקצוע, עלה הנתון ל-2.78 מיליון מקרים בשנת 2017, ובשנת 2021 ההערכה היא שיעמוד על 2.91 מיליון מקרים.

ארגון העבודה הבין-לאומי ILO מעריך כי כ-2.91 מיליון נשים וגברים ברחבי העולם מתו בשנה החולפת מתאונות עבודה וממחלות הקשורות לעבודה, מתוכם כ-335 אלף מקרי מוות בתאונות עבודה ו-2.58 מיליון ממחלות הקשורות לעבודה. המשמעות היא כמעט 8,000 מקרי מוות מדי יום.

על פי ההערכות המשותפות הראשונות של ארגון הבריאות העולמי ו-ILO, במקום הראשון במקרי המוות הקשורים לעבודה היו אנשים שמתו כתוצאה ממחלות לב וכלי דם, ובמקום השני כאלה שסבלו מגידולים ממאירים. מיד אחריהם – אנשים שסבלו ממחלות של מערכת הנשימה.

"צורך בתרבות מניעה חזקה"

תאונות עבודה ומחלות מקצוע אינן גזרה משמים ואינן בלתי נמנעות. תמיד יש להן

כמה אתגרים, הקשורים למגפה, עלולים להטריד מעסיקים בעתיד הנראה לעין. תכנון מוקדם של ההתמודדות עם האתגרים הפוטנציאליים הללו יסייע לחברות להגיב בצורה מושכלת, ולא באימפולסיביות



צילום אילוסטרציה: Freepik

תאונות עבודה ומחלות מקצוע אינן גזירה משמיים או בלתי נמנעות

הישגים טכניים באמצעות טרנספורמציה דיגיטלית מסייעים להפוך את העבודה לבטוחה ובריאה יותר, לשפר את האיכות, את הפרודוקטיביות, ובכך, גם את התוצאות העסקיות

מדיניות כלפי המסרבים להתחסן, תוך
ניסיון לשמור על יצרנות ורווחיות.

אתגרי הקורונה בהקשר התעסוקתי
כמה אתגרים הקשורים למגפה עלולים
להטריד מעסיקים בעתיד הנראה לעין.
תכנון מוקדם של ההתמודדות עם
האתגרים הללו יסייע לחברות להגיב בצורה
מושכלת ולא באימפולסיביות.

1. הבטחת בריאות ובטיחות העובדים –
זה האתגר העיקרי עבור רוב המעסיקים.
מעסיקים צריכים להיות אקטיביים בנוגע
להפחתת הסיכון של עובדים מהידבקות,
ולבצע שינויים פיזיים במרחב העבודה
כדי לצמצם מגע. יש לשנות לוחות זמנים
בעבודה כדי להגביל את מספר העובדים
שנוכחים פיזית בו-זמנית במקום העבודה,
לעודד ריחוק חברתי ולהמשיך את משטר
הניקיון תוך אספקת חומרי הניקוי לעובדים
(מגבונים וחומר חיטוי ידיים). כמו כן,
מעסיקים מחויבים להקפיד לתעד את
אמצעי הזהירות שננקטו. הבטחת עמידה

publication/guides/7-regles-dor-de-la-vision-zero/en-vision-zero-guide-web.pdf

פוסט קורונה: "הנורמלי החדש"

אחד הנושאים הבולטים, שעלה שוב ושוב
במהלך כנס הבטיחות העולמי קנדה 2021
הוא השפעת מגפת הקורונה על בטיחות
ובריאות העובדים במקום עבודתם.
מגפת COVID-19 שיבשה באופן חד את
התעסוקה במדינות רבות ברחבי העולם.
מיליוני עובדים הסתגלו לעבודה מהבית
ועוד מיליוני עובדים רבים, במגזרים
המוגדרים כחיוניים, עבדו בסמיכות
לעמיתים לעבודה ובמקרים מסוימים סיפקו
שירותים ללקוחות ולשאר הציבור.

בעוד עובדים ומעסיקים כאחד להוטים
(כבר חודשים) לחזור לשגרה, המציאות היא
שמקום העבודה השתנה, ואולי אף לטווח
הארוך. ההשערה היא ש"הנורמלי החדש"
הזה ימשך עוד זמן רב, וישאיר למעסיקים
דאגות משפטיות חדשות לבקרים וקשיים
מעשיים, כגון איכפת ריחוק חברתי ונקיטת

המשך בעמוד הבא



צילום אילוסטרציה: Freepik

vision zero הוא חזון בר השגה ומועיל לכל מקום עבודה

« המשך מעמוד קודם

איתו שעת התחלה מאוחרת יותר.

אם עובד מצביע על השתכרות גבוהה יותר באבטלה ממה שהיה מרוויח בחזרה לעבודה, אין זו סיבה לגיטימית לסרב לחזור לעבודה. לעומת זאת, אם עובד סובל ממוגבלות, שהופכת אותו לפגיע יותר להידבקות ב-COVID-19 ומבקש להמשיך לעבוד מהבית, יש לבחון זאת ולאפשר לו המשך עבודה מהבית.

טרנספורמציה דיגיטלית

נושא נוסף שעלה בכנס הוא בטיחות בעולם הדיגיטל. הטרנספורמציה הדיגיטלית משחקת תפקיד מרכזי בחיינו. תרחישים עתידיים של רובוטים העובדים זה לצד זה, ובשילוב עם בני אדם, אינם אוטופיה.

צורות עבודה חדשות מובילות לגידול משמעותי בעבודה עצמית ובתעסוקה לא סטנדרטית. בעוד האוטומציה השפיעה עד כה בעיקר על המגזר התעשייתי, תחום הדיגיטל משפיע על כל המגזרים ועל כל סוגי העבודות. הדבר מהווה סיכוי והזדמנות לשינוי עולם העבודה, כפי שלא הכרנו אותו, מה שיתרום לבטיחות,

בהנחיות אלה ושמירה על תיעוד של מה שנעשה תהיה חיונית עבור כל מעסיק.

2. מענה למחלת עובד - במקרה שעובד מדווח על מקרה מאושר או חשוד של COVID-19, המעסיק חייב לשלוח אותו לביתו ולא לאפשר לו לחזור למקום העבודה עד שיעמוד בהנחיה המומלצת להפסקת הבידוד. כמו כן, לאחר שנודע למעסיק על מחלת עובד, עליו לערוך מיד בירור עם העובד על פעילויות, הן בעבודה והן מחוצה לה, שיכולות היו להוביל לחשיפה לקורונה, ולסקור את סביבת העבודה של העובד, כדי לאתר אפשרות חשיפה לעובדים נוספים.

3. טיפול בסירוב לחזור לעבודה. חשש כללי לא יספיק כדי לאפשר לעובד להמשיך לעבוד מרחוק (אלא אם המעסיק מסכים לכך), אבל עובד שחושש לחזור והמליץ לו רופא להתבודד כיוון שהוא בקבוצת סיכון, צריך לזכות ליחס בהתאם להמלצה. בדומה לכך, אם עובד מביע חשש מחזרה לעבודה כיוון שהוא מסתמך על תחבורה ציבורית, שלרוב היא צפופה, אפשר לבדוק

**הטרנספורמציה הדיגיטלית
הפכה להיות שחקן
מרכזי באופן בו אנו עובדים
וחיים. תרחישים עתידיים של
רובוטים העובדים זה לצד זה
עם בני אדם אינם אוטופיה
אלא קיימים כבר**



צילום אילוסטרציה

הישגים טכניים באמצעות טרנספורמציה דיגיטלית עוסקים להפוך את העבודה לבטוחה ובריאה יותר

**יש להגביר את
המאמצים בתחום
המניעה, כדי להפוך
את החזון של אפס
תאונות ומחלות מקצוע
מחזון למציאות**



צילום אילוסטרציה: Freepik

לבריאות ולרווחה. באחד מהמושבים המקצועיים בכנס הציגו מומחים הישגים טכניים באמצעות טרנספורמציה דיגיטלית והראו כיצד הם כבר מסייעים להפוך את העבודה לבטוחה ובריאה יותר, לשפר את האיכות, את הפרודוקטיביות ואת התוצאות העסקיות הכוללות. כמו כן, המושב דן כיצד יש להעריך סיכונים חדשים, הקשורים לטכנולוגיות חדשות; אוטומציה ומערכות מורכבות יותר. סוגיה קריטית נוספת שדנו בה הייתה כיצד למצוא פתרונות לחברות קטנות יותר עם משאבים מוגבלים ולהגיע לסוגי תעסוקה לא סטנדרטיים.

לסיכום, עולם התעסוקה השתנה בצורה מהירה מאוד בשנים האחרונות. שינויים אלה השפיעו על הדרך שבה אנו חיים ועובדים, וכמובן, על כל מה שקשור לבטיחות בעבודה.

המגמה הזו מציבה אתגרים רבים בפני מומחים לבטיחות ובפני מעסיקים. נדרש להגביר את המאמצים בתחום המניעה, כדי להפוך את "אפס תאונות ומחלות מקצוע" מחזון למציאות ולבלום את מגמת העלייה במספרן. ●